

1. Shrnutí

- Meziroční růst hrubého domácího produktu (HDP) ve 3. čtvrtletí 2018 setrval na hodnotě 2,4 %¹. Podobně jako v předchozím kvartálu dynamiku táhla silná domácí poptávka. Výrazně rostly výdaje na spotřebu domácností i sektoru vládních institucí. Silný impulz domácí poptávce dávala i investiční aktivita. Na druhé straně část tohoto nárůstu stimulovala i dovoz, což následně snižovalo přebytek bilance zahraničního obchodu. Oproti předchozímu čtvrtletí se HDP zvýšil o 0,6 %. V Evropské unii pokračovalo zpomalování dynamiky, když meziroční nárůst HDP činil 1,9 %. Hrubá přidaná hodnota se meziročně zvýšila o 2,4 %. Její dynamiku ovlivnil zejména zpomalení růstu ve zpracovatelském průmyslu. Odvětví služeb setrvala v poměrně silném růstu. Naopak zrychlil růst produkce ve stavebnictví.
- Meziroční dynamika zahraničního obchodu se zbožím byla ve 3. čtvrtletí silnější než v 1. pololetí. Hodnota vývozu vzrostla o 5,7 % (46,6 mld. korun). Pokles vývozu motorových vozidel, který lze sledovat od počátku roku, pokračoval. Naopak stále sílil vývoz počítačů, elektrických a optických přístrojů. Od počátku roku však oslabuje dynamika vývozu do Německa. Hodnota dovozu rostla od počátku roku rychleji než vývoz. To vedlo i k meziročnímu oslabení přebytku bilance zahraničního obchodu o 36,3 mld. korun od začátku roku.
- Spotřebitelské ceny ve 3. čtvrtletí meziročně vzrostly o 2,4 % a jejich růst oproti počátku roku zrychlil. Rostly zejména ceny bydlení a energií, které jsou hlavním faktorem ovlivňujícím ceny spotřebitelů v letošním roce. Posílil i vliv cen dopravy, které reagovaly na meziroční zvýšení cen ropy. Sezónní vlivy posílily i růst cen rekreací a kultury. Naopak ceny potravin stagnovaly a jejich příspěvek k růstu celkového indexu se výrazně zredukoval. Spotřebitelské ceny v EU rovněž zrychlily meziroční růst. U cen výrobců se ještě výrazněji projevovalo zdražení ropy. Růst cen průmyslových výrobců tak ve 3. čtvrtletí zrychlil na 3,3 %. Poprvé od 2. čtvrtletí 2017 rostly ceny vývozu a dovozu.
- Zatímco v 1. i 2. čtvrtletí počet pracovníků² v ekonomice mezičtvrtletně rostl o 0,6 %, ve 3. čtvrtletí již stagnoval. V letním období se rovněž zastavil pokles obecné míry nezaměstnanosti. Silná poptávka po pracovní síle ale nepolevovala a dostupné zdroje pracovní síly ji nedokázaly uspokojit, což pocítovaly jako bariéru růstu podniky napříč odvětvími ekonomiky. Počet volných pracovních pozic v nabídce úřadů práce rostl navzdory sezónním vlivům nepřetržitě již 22 měsíců. Na konci září 2018 vyšplhal na rekordních 316 tis. míst. Na jedno volné místo připadalo 0,7 uchazeče. Mezi kraji byl mírný převis uchazečů registrován pouze na Ústecku (1,8) a Moravskoslezsku (2,2). Průměrná mzda rostla za tři čtvrtletí meziročně o 8,6 %, její těžiště spočívalo v odvětvích s dominancí veřejného sektoru. Mzdová diferenciace mezi odvětvími či regiony se dále mírně snižovala. Růst kupní síly mezd se oproti loňsku téměř zdvojnásobil (na rekordních 6,3 %).
- Změny měnových podmínek pokračovaly v zaběhnutém kurzu. ČNB nadále zvyšovala základní měnověpolitické sazby, což vedlo ke změnám na mezibankovním trhu, klientské sazby na běžných účtech však zůstaly na technické nule. Mírně se zvýšily úrokové sazby na termínovaných vkladech, což po několika letech propadů oživilo zájem o ně. Pokračoval postupný růst úrokových sazeb na úvěrech domácnostem i podnikům.
- Saldo hospodaření státního rozpočtu (SR) dosáhlo v 1. až 3. čtvrtletí v pokladním plnění výše +16,8 mld. korun. Rozpočtového přebytku bylo v tomto období roku dosaženo již třetím rokem v řadě. Celostátní výběr daňových příjmů (vč. pojistného) docílil nejsilnějšího tempa v současném konjunkturálním období (+8,4 %). Svižně však rostly i celkové výdaje SR (+9,2 %) podpořené na rozdíl od předešlých dvou let silnějšími investicemi. Čerpání prostředků z rozpočtu EU zrychlilo, zvýšily se ale i výdaje na výhradně národní projekty, jež byly v první polovině roku značně utlumené. I tak tvořily letos celkové investice jen 6,0 % všech výdajů SR – třetí nejnižší hodnotu za posledních třináct let. Saldo důchodového účtu skončilo poprvé za posledních deset let přebytkem (v rekordní výši 14,6 mld. korun).

¹ Data o HDP, hrubé přidané hodnotě a jejich složkách jsou vyjádřena ve stálých cenách a v očištění o sezónní a kalendářní vlivy.

² Údaje o zaměstnanosti uvedeny v pojetí národních účtů v očištění o sezónní vlivy.